

ХРОНІКА НАУКОВОГО ЖИТТЯ

НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР З НАРОДОЗНАВСТВА «НАРОДНА МЕДИЦИНА ІЗЮМЩИНИ»

21–22 жовтня 2016 р. кафедра українознавства та Центр українських студій імені Д. І. Багалія Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна спільно з відділом культури і туризму Ізюмської районної державної адміністрації, кафедрою сімейної медицини, народної та нетрадиційної медицини, санології Харківської медичної академії післядипломної освіти та Харківським обласним організаційно-методичним центром культури і мистецтва зорганізували і провели науково-практичний семінар з народознавства «Народна медицина Ізюмщини» (Рис. 1).

КАФЕДРА УКРАЇНОЗНАВСТВА ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗИНА
ЦЕНТР УКРАЇНСЬКИХ СТУДІЙ ІМЕНІ Д. І. БАГАЛІЯ ХАРКІВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗИНА
КАФЕДРА СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ, НАРОДНОЇ ТА НЕТРАДИЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ, САНОЛОГІЇ ХАРКІВСЬКОЇ МЕДИЧНОЇ АКАДЕМІЇ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ХАРКІВСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВА
ВІДДІЛ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ ІЗЮМСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

**СПІЛЬНО ПРОВОДЯТЬ ДВОДЕННИЙ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНИЙ СЕМІНАР З НАРОДОЗНАВСТВА
"НАРОДНА МЕДИЦИНА ІЗЮМЩИНИ"**

ДЕНЬ ПЕРШИЙ 21 ЖОВТНЯ
10 ГОД 00 ХВ
ХАРКІВ, ГОЛОВНИЙ КОРПУС ХНУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗИНА
КОНФЕРЕНЦ-ЗАЛ ЦЕНТРАЛЬНОЇ НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

ДЕНЬ ДРУГИЙ 22 ЖОВТНЯ
10 ГОД 30 ХВ
С. ОСКІП, ІЗЮМСЬКИЙ РАЙОН
ОСКІЛЬСЬКИЙ
БУДИНОК КУЛЬТУРИ

КОНТАКТНІ ОСОБИ:
АКСЬОНОВА НАТАЛІЯ ВОЛОДИМИРІВНА
ДОЦЕНТ КАФЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА ХНУ ІМЕНІ В. Н. КАРАЗИНА
ТЕЛ. 050-401-58-05
БОНДАРЕНКО СТАНІСЛАВ КОСТЯНТИНОВИЧ
МЕТОДИСТ ВІДДІЛУ КУЛЬТУРИ І ТУРИЗМУ
ІЗЮМСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ
ТЕЛ. 05024574-86

ЗА ПІДТРИМКИ ІЗЮМСЬКОЇ РАЙОННОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ І ОСКІЛЬСЬКОЇ СІЛЬСЬКОЇ РАДИ

**Рис. 1 Оголошення семінару з народознавства
«Народна медицина Ізюмщини»**

Метою заходу стала популяризація етнографічних, краєзнавчих та історичних знань, введення у науковий обіг народних медичних практик Ізюмщини та суміжних регіонів, наукове оформлення наявної традиції народної медицини як елементу культурної спадщини за стандартами ЮНЕСКО задля збереження традиції в аутентичному вигляді.

Захід було присвячено проблемам функціонування практик етномедицини в українському суспільстві, актуальним питанням дослідження і охорони народної медицини, пов'язаних із нею обрядів, звичаїв і навичок, як елементу нематеріальної культурної спадщини.

Семінар переслідував мету популяризації етнографічних, краєзнавчих та історичних знань, введення у науковий обіг народних медичних практик народів України та Ізюмщини зокрема. Важливим завданням заходу було наукове оформлення наявної традиції народної медицини Ізюмського району як елементу нематеріальної культурної спадщини за стандартами ЮНЕСКО задля збереження традиції в аутентичному вигляді. Розпочався захід із наукової дискусії, що проходила в ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна 21 жовтня 2016 р. (Рис. 2), а продовжився безпосередньо на місці побутування народної традиції – в Ізюмському районі Харківської області (Рис. 3).

Рис. 2 Виступ професора С. Шкляра в конференц-залі ЦНБ ХНУ імені В. Н. Каразіна

Рис. 3 Другий день семінару в Будинку культури с. Оскіл Ізюмського району Харківської області

З початком роботи семінару учасників привітали заступник голови Ізюмської РДА Василь Лесик (Рис. 4), начальник відділу культури і туризму Ізюмської РДА Олена Рудь, модератор

роботи семінару, доцентка кафедри українознавства Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна Наталя Аксьонова.

Рис. 4 Учасників семінару вітає заступник голови Ізюмської РДА Василь Лесик – випускник історичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна

Безпосередню участь у роботі семінару взяли учасники з різних регіонів України – Сергій Шкляр, професор Харківської медичної академії післядипломної освіти, Дзвенислава Ганус, молодша наукова співробітниця відділу «Український етнологічний центр» ІМФЕ ім. М. Т. Рильського НАН України), Наталя Серебряннікова, доцент Міжнародного гуманітарного університету, м. Одеса, Олена Боряк, старша наукова співробітниця Державного наукового центру захисту культурної спадщини від техногенних катастроф Державного агентства України з управління зоною відчуження), Сергій Швидкий, проректор з науково-педагогічної роботи Донбаського державного педагогічного університету, Наталя Зіневич, старша наукова співробітниця відділу пам'яток української культури Інституту української археографії та джерелознавства ім. М. Грушевського НАН України, Тетяна Сторожко, аспірантка Інституту української археографії і джерелознавства імені М. С. Грушевського НАН України.

Рис. 5 Учасники та гості семінару під час екскурсії Ізюмом на фоні

планетарію та поряд із гарматою XVII ст., яка захищала Цареборисівську фортецю (сучасне с. Оскіл)

Під час семінару пройшов майстер-клас «Замовляння води у народній медицині», демонстрація науково-популярних фільмів про українську народну медицину «Традиційна народна медицина Ізюмщини» (URL: <https://youtu.be/eFTNg-sNlkk>) та «Shapes in the Wax: Tradition and Faith» (URL: <https://youtu.be/IW2Caxir5EM>), виступ вокального ансамблю «Осколяночка», виставка робіт майстрів декоративно-ужиткового мистецтва. Учасники і гості із задоволенням слухали народний спів акапела, пригощалися традиційними українськими стравами.

Гостями заходу був директор благодійного фонду «Харків з тобою» Андрій Поліщоп, учасник благодійного проекту «Відкривай Україну» Ірина Маркевич, заслужений працівник освіти України Лесь Ісаїв, члени громадської організації «Ізюмський шлях» Віталій Носачов і Леонід Щибря (член Спілки журналістів і Національної спілки краєзнавців України).

Учасники та гості семінару обговорили питання регламентації народної медицини, особливості використання оберегів і оберегової лексики у даній традиції, медицину у ромській традиції України, ірраціональні способи лікування, функціонування релігійно-магічних знань у традиційній культурі.

Рис. 6. Учасники та гості семінару під час відвідування Ізюмського краєзнавчого музею імені М. В. Сібільова

Для учасників семінару було проведено екскурсії містом Харків та музеєм археології ХНУ ім. В. Н. Каразіна. Також учасники семінару взяли участь у піших екскурсіях містом Ізюм (Рис. 5), однією з яких започаткували проведення нічних екскурсій. Екскурсанти були вражені красою старовинних храмів Ізюмщини, як Вознесенського собору на Пісках, так і Преображенського собору. Отець Симеон для учасників семінару зробив екскурс в історію Преображенського собору м. Ізюму. У Ізюмі гості із задоволенням відвідали краєзнавчий музей ім. М. В. Сібільова. З експозиціями їх познайомила науковий співробітник музею Діна Листопад (Рис. 6).

Крім того, археолог Ірина Голубєва, кандидатка історичних наук, провела захоплюючу екскурсію-огляд Цареборисівської фортеці (Рис. 7).

У дружній атмосфері порозуміння було досягнуто високого рівня довіри і співпраці у культурницькій і громадській роботі, започатковано планування майбутніх проектів співробітництва, направлених на розвиток Ізюмщини.

Захід проходив за підтримки Ізюмської районної державної адміністрації і Оскільської сільської ради. Організатори приносять вдячність голові Ізюмської РДА Любові Шамрай,

голови Оскільської сільської ради Геннадію Загоруйко та усім жителям с. Оскіл за підтримку і гостинність.

Рис. 7. Відвідування Царборисівської фортеці учасниками і гостями семінару «Народна медицина Ізюмщини»

Вважаємо, що семінар сприяв поглибленню толерантності і порозумінню на Ізюмщині, що донедавна перебувала у зоні АТО, її всебічній інтеграції у всеукраїнський інтелектуальний і культурний простір, налагодженню всебічних партнерських стосунків наукових і громадських організацій, благодійних фондів.

Н. В. Аксьонова, С. К. Бондаренко